

SALA
KOMMUN

ÅRET SOM GÅTT 2023

Varje år gör Sala kommun en årsredovisning som omfattar hela kommunkoncernen. För att invånarna i Sala kommun på ett enkelt och lättöverskådligt sätt ska kunna ta del av kommunens årsredovisning har denna kortversion tagits fram. Här kan du bland annat läsa om vad kommunen har använt skattepengarna till under året och få en tillbakablick på några av de händelser och aktiviteter som ägde rum 2023. Kortversionen omfattar endast kommunens del av årsredovisningen.

Sala kommuns årsredovisning 2023 finns att läsa i sin helhet på kommunens webbplats, www.sala.se.

EKONOMI

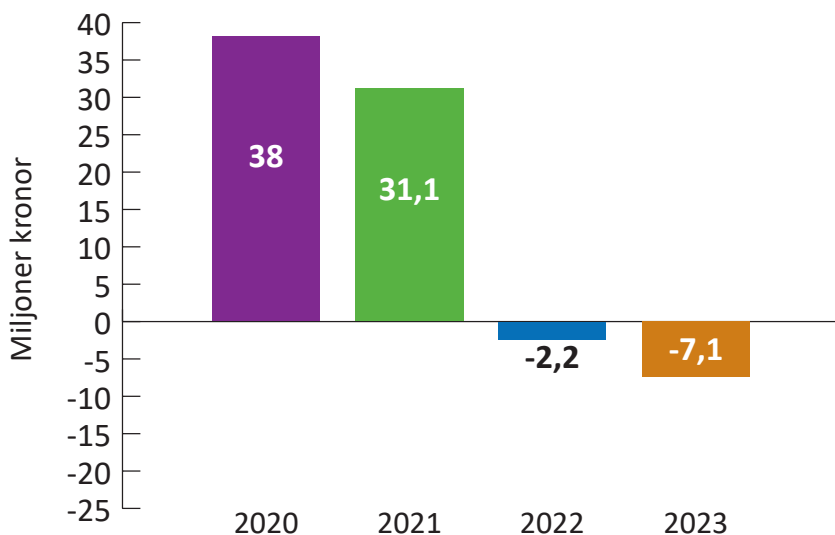
Kommunens ekonomi måste vara långsiktigt hållbar. Något eller några års sämre ekonomi måste kunna klaras av. Varje generation ska själv bära kostnaderna för den service de förbrukar. Ett positivt resultat kan vi inte ta med oss till nästa år att förbruka, men ger oss förutsättningar att finansiera kommande års investeringar. Ett negativt resultat däremot måste enligt lagstiftningen återställas inom tre år (balanskrav). Balanskravet innebär att resultatet för varje enskilt år måste vara positivt. Intäkterna ska vara högre än kostnaderna.

Årets resultat

Kommunen visar ett negativt resultat för 2023 på 7,1 miljoner kronor. För att beräkna återställningskravet behöver årets resultat justeras med bland annat realisationsvinster och realisationsförluster. Efter justeringen uppgår årets resultat till minus 47,7 miljoner kronor.

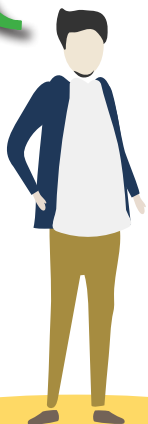
Kommunen har tidigare år fonderat 15,1 miljoner kronor till en resultatutjämningsreserv, vilken har använts 2023. Efter användningen av resultatutjämningsreserven återstår 32,6 miljoner kronor att återställa inom tre år.

Resultat 2020-2023

”Varför måste kommunen ha ett resultatöverskott?”

Varför måste det vara ett överskott? Räcker det inte med att intäkter och kostnader går jämnt ut för kommunen?

För att kommunen ska ha pengar till att investera i att bygga skolor och vårdboenden, underhålla vägar och sporthallar. Det är genom ett resultatöverskott som det utrymmet skapas.

Omsättning

Intäkter	2 128,6 miljoner kronor
-----------------	--------------------------------

Kostnader	2 135,7 miljoner kronor
------------------	--------------------------------

Resultat	-7,1 miljoner kronor
-----------------	-----------------------------

Soliditet	32,5 % (2023-12-31)
------------------	----------------------------

Soliditeten mäts som det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna. Måttet speglar kommunernas finansiella styrka på lång sikt. 2022 var soliditeten 41 procent.

Investeringar	178 miljoner kronor
----------------------	----------------------------

Målet är att kommunen över tid inte ska investera mer än summan av årets resultat och avskrivningar, för att investeringar inte ska belasta framtida generationer.

Balans- omslutning	2 254,5 miljoner kronor (2023-12-31)
-------------------------------	---

Balansomslutningen är summan av kommunens tillgångar. 2022 uppgick balansomslutningen till 1 958,5 miljoner kronor.

INVÅNARE

Sala kommuns befolkning minskade med 128 personer under 2023, och var vid årsskiftet 22 853 invånare.

Invånare	2021	2022	2023
0-18 år	4 932	4 939	4 899
19-64 år	12 324	12 228	12 363
65-w	5 742	5 814	5 591
Summa	22 998	22 981	22 853

SÅ HÄR ANVÄNDES SKATTEPENGARNA UNDER ÅRET

33 % - Äldre- och handikappomsorg

Äldreomsorg, stöd till personer med funktionsnedsättning, bostadsanpassning samt hemsjukvård.

21 % - Grundskola, särskola och fritidshem

Femton grundskolor med fritidshem.

9 % - Kommunens övriga verksamheter

Miljö, bygg, exploatering, skog, tomter och arrenden.

9 % - Förskola

Femton kommunala förskolor, tre kommunalt anställda dagbarnvårdare samt sex fristående förskolor.

8 % - Socialtjänst

Individ- och familjeomsorg, försörjningsstöd.

7 % - Gymnasieskola

Gymnasieskola och naturbruksgymnasium i egen regi.

4 % - Kultur och fritid samt kulturskola

Tre bibliotek och en bokbuss, simhall, idrottsanläggningar, friluftsbad mm.

3 % - Färdtjänst, skolskjuts och kollektivtrafik

3 % - Gata och park

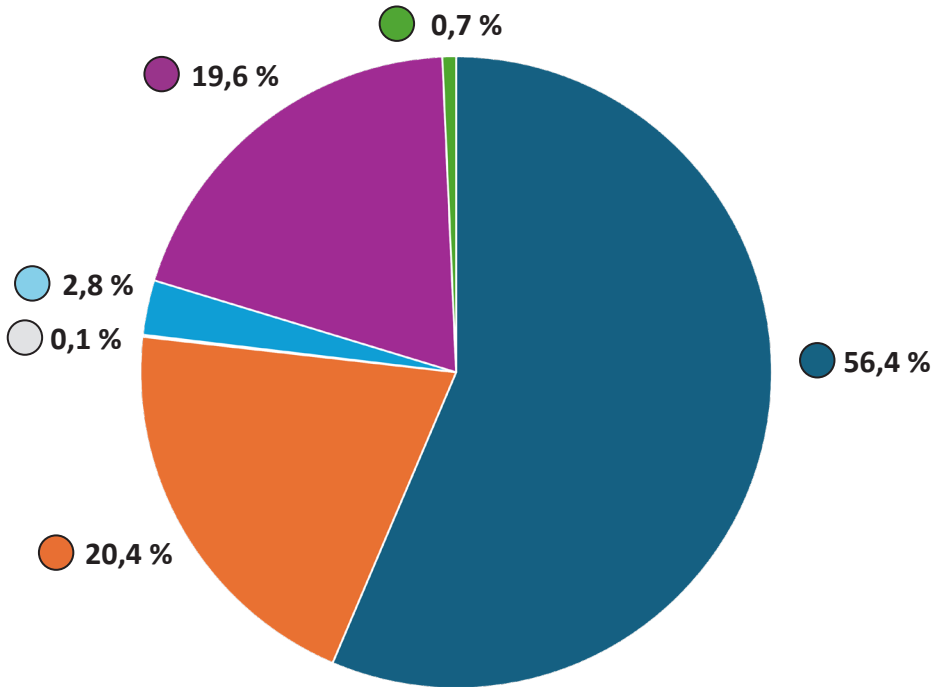
Skötsel av kommunens gator, parker och lekparkar.

2 % - Räddningstjänst

Räddningstjänsten Sala-Heby utgör brandkår i Sala och Heby kommuner.

1 % - Arbetsmarknadsåtgärder och vuxenutbildning

VAR KOMMER PENGARNA FRÅN?

- Skatter
- Generella statsbidrag och utjämning
- Övriga generella statsbidrag
- Fastighetsavgift
- Taxor och avgifter
- Finansiella intäkter

Skatter

Den största delen av kommunens intäkter består av skatteintäkter. Hur många som bor i kommunen och vilken inkomst de har är avgörande för hur mycket det blir.

Fastighetsavgift

Ägare till fastigheter som ligger i kommunen betalar fastighetsavgift, vilket ger en intäkt på omkring 57 miljoner kronor.

Generella statsbidrag och utjämning

Stat och kommuner har ett system för att ge alla kommuner likvärdiga ekonomiska förutsättningar för att bedriva service och välfärd. Under 2023 fick Sala kommun ett tillskott på drygt 425 miljoner kronor i detta system.

Övriga generella statsbidrag

Kommunen har fått ett statsbidrag för att utöka sjuksköterskebemanningen på 1,6 miljoner kronor, samt ett tillfälligt stöd på cirka en halv miljon kronor för kriget i Ukraina.

Investeringar 2023

Totalt under 2023 har kommunen investerat för 178 miljoner kronor. Inom gatuprogrammet har gång- och cykelvägen längs Kärrbäcksbovägen färdigställt. Nybyggnationen av Åkraskolan och Möklinta skola har pågått under hela året. Vallaskolans invändiga trapp har färdigställt och renoveringen av hus B har påbörjats. Ytterligare ett elevhem på Ösby har renoverats. Etablering av Ekdalens och Emmylunds modulförskolor har skett. Planerat underhåll har genomförts i lokaler

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Klimatrelaterat

Ett kraftigt regnoväder i början av september innebar att kommunen drabbades av översvämningar. De verksamheter som drabbades hårdast var reningsverket, värmeverket och Ösby. Ovädret medförde också oroande höga vattennivåer i dammsystemet och ökade flöden i Sagån. De ekonomiska konsekvenserna är ännu till fullo inte överblickbara. Upparbetade kostnader för verksamheterna 2023 uppgår till 8,1 miljoner kronor

Ekonomi

Årets resultat för kommunen har varit positivt enligt prognoserna, tack vare försäljning av skogsfastigheter och fastigheten Sörskogen som genererade reavinster på 40,6 miljoner kronor. Trots detta har det prognosticerade balanskravsresultatet varit negativt under hela året. Förutom Kultur- och fritidsnämnden har övriga nämnder visat på beräknade underskott.

Intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning har ökat jämfört med budgeten, främst på grund av en ökning av skatteunderlaget.

Sala kommun klassificerades som primärproducent av jordbruksprodukter i samband med ansökan om elstöd, vilket resulterade i att kommunen inte erhöll det sökta bidraget i sin helhet. Ansökan var på 7,3 miljoner kronor och det utbetalade stödet blev 2,1 miljoner kronor.

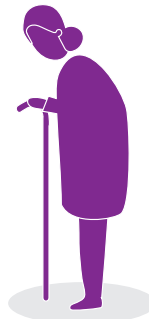
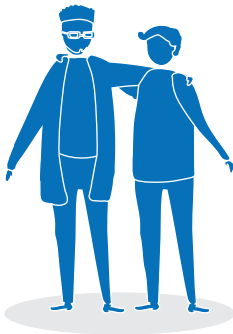
Under året har ekonomin för Sala Silvergruva AB försämrats avsevärt och extra bidrag på 4,5 miljoner kronor har utbetalats för att stötta bolaget

Digitalisering

20 nya e-tjänster som riktar sig till externa användare har lanserats under året. Bland annat möjlighet att ansöka om grävtilstånd, modersmålsundervisning, studiehandledning, bygglov för skylt, med mera. Totalt finns nu drygt 100 e-tjänster.

I bibliotekets regi har metoder genomförts för att arbeta med digital inkludering för äldre utanför Sala stad.

Övriga händelser

Kommunkompassen genomfördes av SKR. Ett utvärderingsverktyg som visade på förbättringar i styrning, ledarskap och samverkan jämfört med tidigare utvärderingar.

Revidering av kommunens styrmodell, en pågående process, har inlett för att förtydliga och konkretisera målluppföljningsprocesser.

Sala kommun antog sin översiktsplan och tre nyadetaljplaner för områden som Bryggeriet, Måns Ols-området och Gillet 6.

I Svenskt Näringslivs utvecklingsprogram är Sala kommun en av åtta kommuner som deltar för att förbättra företagsklimatet.

I hanteringen av afrikansk svinpest och översvämningar har näringslivsenheten samordnat möten angående dessa frågor mellan företagare och ansvariga aktörer.

Ett nytt arbetssätt för öppenhet och tillgänglighet i dialogen med marknaden samt förbättrad uppföljning med hjälp av inköpsanalysverktyg har implementerats av upphandlingsenheten.

Beslut fattades om att bygga en cirkulationsplats på väg 56 vid Fridhem i samarbete med Trafikverket.

Renoveringar och förbättringar av stadsparkens lekplats, gångtunnlar, Stora torgets kandelaber och en ny väntplats vid stationsområdet har genomförts.

Ett allaktivitetshus har öppnats på Åkraområdet i samarbete med Salabostäder AB och flera ROT-projekt för trygghetsboenden har påbörjats.

Åtgärder har vidtagits för att adressera kvalitetsbrister inom skolan samt svårigheter att rekrytera inom individ- och familjeomsorgen.

Skärpta regler kring dygnsvilan har krävt intensivt arbete med schemaförändringar inom vård och omsorg. Samtidigt har efterfrågan på särskilt boende och korttidsplatser ökat.

Betald undersköterskeutbildning via Äldreomsorgslyftet har erbjudits till 24 medarbetare.

Måltidsenheten har testat klimatmärkning av måltider för att främja hållbara val i vardagen.

Kulturella och utbildningsrelaterade aktiviteter, inklusive en arena i stadsparken och Seniorskolan, har genomförts för barn, ungdomar och äldre.

Flera åtgärder har vidtagits för att höja IT-säkerheten, inklusive förstudier av system för klienthantering och en ny webbplats, www.hemtillsala.se, har utvecklats för att ge information om Sala.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

God ekonomisk hushållning skapas genom att kommunens verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. För att säkerställa att så sker ska mål sättas för såväl ekonomi som verksamhet. Varje generation bör bära kostnaderna för den service den beslutar om och konsumerar.

En ny vision för Sala kommun antogs av fullmäktige 2021 för att börja gälla från och med 2022. Tre målområden pekades ut som strategiskt viktiga att arbeta med för att nå visionen, se även www.sala.se/styrdokument.

- Ett växande Sala
- Ett hållbart Sala
- Ett tryggt och rättvist Sala

Till varje målområde har, ur ett samhällsbyggarperspektiv, övergripande långsiktiga utvecklingsmål formulerats med beskrivning om vad som anses vara indikatorer på hur väl kommunen lyckas.

Långsiktiga utvecklingsmål

Ett växande Sala

Sala ska erbjuda attraktiva boenden och verka för fler arbetstillfällen, stärkt näringsliv och bra utbildning i hela kommunen.

Indikatorer	Utveckling
Antal företag ökar	↗
Antalet arbetstillfällen ökar	↗
Nyinflyttningen ökar	↘
Arbetslösheten minskar	↗
Resultatet i mätningar gällande förtroende och service förbättras	→

Ett hållbart Sala

Fokus på människors hälsa och välmående genom hela livet.

Indikatorer	Utveckling
Koldioxidutsläppen minskar	↗
Utbildningsnivån ökar	↗
Studieresultaten blir bättre	↗
Folkhälsan förbättras	↘
Egenförsörjningen bland medborgarna ökar	↗

Ett tryggt och rättvist Sala

Fokus på att skapa insyn och inflytande för våra medborgare, föreningar och näringsliv för att stärka trygghet och demokrati.

Indikatorer	Utveckling
Förtroendet för kommunen ökar	🔴
Medborgarna är mer nöjda med kommunens verksamheter	🔴
Den upplevda tryggheten i offentliga miljöer ökar	🔴
Säkerheten (faktiskt trygghet) ökar	🔴
Demokratin stärks	🔴

Finansiella mål

En långsiktigt god ekonomi i kommunen

Mål		
Årets resultat i % av skatter och bidrag uppgår till 1,4 %	-0,1 %	🔴
Nettokostnadsökningen är lägre än ökningen av intäkterna för skatter och bidrag, %	7,0 / 4,6	🟢
Nämnderna bedriver verksamhet inom beslutade anslag, mnkr	-60,5	🔴
Nämndernas externa intäkter i förhållande till externa kostnader ökar, mnkr	23 %	🔴

Den sammantagna bedömningen blir att kommunen har en svag eller negativ utveckling av indikatorerna som mäter de övergripande utvecklingsmålen. Ett av de finansiella målen uppnås såsom det är definierat. Sammantaget bedöms dock inte de finansiella målen som uppnådda. Helhetsbedömningen blir att kommunen inte uppnår god ekonomisk hushållning.

Enkelt

Effektivt

Medborgarvänligt

SALA KOMMUN

Telefon: 0224-74 70 00 | E-post kommun.info@sala.se | Postadress Box 304, 733 25 Sala

SALA
KOMMUN